

در این مقاله می آموزیم:

✓ شرکت سبدگردانی چیست؟

✓ تفاوت شرکت های سبدگردانی با صندوق های سرمایه گذاری چیست؟

شرکت سبدگردانی چیست؟

منظور از سبدگردانی، سرمایه‌گذاری در انواع دارایی‌هاست که یک شخص در آنها سرمایه‌گذاری کرده است. به عنوان مثال اگر فردی در مجموعه سهام شرکت‌های مختلف و متنوع اوراق مشارکت، اوراق اجاره و دیگر موارد سرمایه‌گذاری کرده باشد، گفته می‌شود **سبد سرمایه‌گذاری (پورتفوی)** آن فرد متنوع است.

همچنین گفتیم یکی از مهم‌ترین روش‌ها برای کاهش ریسک سبد سرمایه‌گذاری، تنوع و پایش مستمر وضعیت سهام و سایر اوراق بهادار موجود در این سبد است؛ یعنی سرمایه‌گذار همواره باید با بررسی مستمر عوامل کلیدی اثرگذار بر قیمت سهام و سایر انواع اوراق بهاداری که در اختیار دارد تحلیل کند که آیا سهام شرکت الف که در سبد او وجود دارد باز هم امکان رشد در آینده را دارد یا اینکه باید این سهام را بفروشد و به جای آن سهام شرکت دیگری را که فرصت رشد بهتری بر خوردار است خریداری کند.

یکی از اشتباهات متداول بین سهامداران هم دقیقاً همین نقطه است که تصور می‌کنند سهام یک شرکت که در مقطعی از زمان سود آور محسوب می‌شد همواره سود آور است، در حالی که تغییر در عوامل اثرگذار بر قیمت سهام می‌تواند یک سهام ارزنده و سودآور را به یک سهام نه‌چندان زیان‌ده تبدیل کند.

بنابراین هر اندازه تعداد سهام موجود در سبد سرمایه‌گذاری فرد بیشتر باشد ضرورت دارد که سرمایه‌گذار زمان بیشتری را برای تحلیل وضعیت این سهام اختصاص دهد.

اما سوال اینجاست که برای افراد علاقه‌مند در بورس که **تخصص** یا **فرصت کافی** برای بررسی مستمر وضعیت سهام موجود در سبد سرمایه‌گذاری خود ندارند چه راهکاری وجود دارد؟

اولین راهکار، سرمایه‌گذاری از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری است که در قسمت‌های قبلی به تفصیل به آن پرداختیم.

اما دومین راهکار استفاده از خدمات سبدگردانی است.

تعریف سبدگردانی عبارت است از خرید، فروش یا نگهداری اوراق بهادار به نام سرمایه گذار توسط سبدگردان به منظور کسب سود.

به تعبیر ساده تر در سبدگردانی یک شخص حقوقی متخصص بورس که اصطلاحاً **سبدگردان** نامیده می شود با سرمایه گذار قراردادی منعقد می کند و در قالب این قرارداد برای سرمایه گذار و به نام خود او سبدهای از انواع اوراق بهادار تشکیل می دهد و این سبد را به طور مستمر مدیریت می کند. سبدگردان به ازای ارائه این خدمات از سرمایه گذار کارمزد دریافت می کند. بنابراین شرکت های سرمایه گذاری دارای نیروی متخصص در زمینه بورس هستند و به وکالت از سرمایه گذاران اقدام به تشکیل و مدیریت سبد سرمایه گذاری آنها می کنند.

لازم به ذکر است شرکت های سرمایه گذاری موظف برای فعالیت های خود از سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز دریافت کنند و بنابراین فعالیت آنها تحت نظارت سازمان بورس قرار دارد.

با توجه به مفهوم سبدگردانی چند نکته قابل توجه است:

۱- مهم‌ترین تفاوت سبدگردانی با صندوق‌های سرمایه‌گذاری این است که در سبدگردانی خود سرمایه‌گذار مستقیماً مالک سهام و سایر اوراق بهادار محسوب می‌شود و سبدگردان به وکالت از سرمایه‌گذار اقدام به خرید و فروش اوراق بهادار می‌کند. بنابراین سرمایه‌گذار می‌داند در سبد سرمایه‌گذاری خودش سهام کدام شرکت و به چه میزان سهام وجود دارد در حالی که در صندوق‌های سرمایه‌گذاری فرد به صورت غیر مستقیم مالک سهام و اوراق بهادار خریدار شده توسط صندوق می‌شود. بدین ترتیب سرمایه‌گذار سهام یا اصطلاحاً واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق را خریداری می‌کند و مدیر صندوق با وجوه حاصل از فروش واحدهای سرمایه‌گذاری اقدام به خرید سهام و سایر اوراق بهادار می‌کند.

۲- سبدگردان یک شخص حقوقی است نه یک شخص حقیقی. در حال حاضر علاوه بر برخی از شرکت‌های کارگزاری که مجوز خدمات سبدگردانی را از سازمان بورس اوراق بهادار دریافت کردند، چند سبدگردان به صورت مستقل با اخذ مجوز از سازمان بورس تشکیل داده‌اند که سرمایه‌گذاران با مراجعه به آنها می‌توانند از خدمات آنها بهره‌مند شوند.

توصیه می‌شود از سپردن سرمایه خودتان به افراد حقیقی یا حقوقی که **بدون دریافت مجوز از سازمان بورس** اقدام به سبدگردانی می‌کنند خودداری کنند.

برای مشاهده اسامی و مشخصات شرکت‌های سبدگردانی به نشانی **www.seo.ir** بخش نهادهای مالی تحت نظارت مراجعه کنید.

۳- براساس مقررات سبدگردان موظف است قبل از تشکیل سبد سرمایه گذاری میزان ریسک پذیری فرد را ارزیابی کند و سرمایه گذاری مناسب با میزان ریسک پذیری سرمایه گذار تشکیل دهد.

به عنوان مثال سبدگردان برای فردی که قدرت ریسک پذیری کمتری دارد عمدتاً اوراق مشارکت و اوراق اجاره که بازدهی ثابتی دارد خریداری می کند و مبلغ کمتری از سرمایه فرد را برای خرید سهام که ریسک بیشتری دارد اختصاص می دهد؛ در حالی که بخش عمده سبد یک فرد ریسک پذیر از سهام تشکیل شده است.

۴- سبدگردان موظف است برای ارائه خدمات قرارداد مشخصی منعقد کنند. در این قرارداد مواردی مثل میزان تعهد سبدگردان در قبال سرمایه گذار، میزان کارمزد و همچنین نحوه گزارش دهی سبدگردان به سرمایه گذار مشخص می شود. لازم به ذکر است میزان کارمزد خدمات سبدگردانی بر اساس توافق میان سرمایه گذار و سبدگردان و در چارچوب سقف تعیین شده ای توسط سازمان بورس مشخص و در قرارداد ذکر می شود.

با ما در قسمت های بعدی همراه ما باشید :

الناز رضایی

نگارنده: محسن تقی نژاد

